

УДК 004.738.5:658.14
DOI: 10.60022/2(7)-2S

Найда Ірина Станіславівна

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри менеджменту
Одеський державний аграрний університет, Україна

Naida Iryna

Candidate of Economic Sciences, Associate
Associate Professor of the Department of Management
Odesa State Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-9706-7724

Жекио Анастасія Андріївна

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Одеський державний аграрний університет, Україна

Zhekiu Anastasiia

higher education applicant at the first (Bachelor's) level
Odesa State Agrarian University, Ukraine

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ СТАРТАПАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Анотація. У статті досліджено трансформацію управлінських підходів у стартапах в умовах цифрової епохи. Обґрунтовано вплив цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, хмарних платформ, аналітики великих даних на зміну бізнес-моделей, організаційної культури та управлінських ролей. Розглянуто галузеві особливості цифрової трансформації у FinTech, EdTech та HealthTech, а також наведено кейси українських компаній Grammarly та Canva як приклади успішної інтеграції гнучких методологій (Agile, Scrum, Lean Startup) та цифрових рішень.

Сформовано концептуальне бачення цифрового лідерства як стратегічної рамки, що поєднує технологічну грамотність, емоційний інтелект, адаптивність і здатність до системного мислення. Визначено ключові компетенції цифрового лідера та їхній вплив на культуру, команди й інноваційність організації. Особливу увагу приділено взаємозв'язку між гнучкими управлінськими фреймворками та цифровими інструментами, що забезпечують швидке реагування на зміни, ефективне масштабування та стійкий розвиток стартапів.

Запропоновано структурну модель цифрової трансформації управління, яка охоплює технологічні, методологічні та лідерські компоненти. Підкреслено, що успішні стартапи – це ті, хто здатен мислити системно, діяти адаптивно та інтегрувати цифрові рішення на всіх рівнях організаційної діяльності.

Ключові слова: стартапи, управління, інноваційні технології, штучний інтелект, цифрова трансформація, цифрове лідерство.

INNOVATIVE APPROACHES IN STARTUP MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Abstract. The article examines the transformation of management approaches in startups in the digital era. The impact of digital technologies, including artificial intelligence, cloud platforms, and big data analytics, on the transformation of business models, organizational culture, and managerial roles is substantiated. It is demonstrated that digitalization enables the automation of routine processes, increased productivity, transparency of managerial decisions, and creates conditions for scaling startups without a proportional rise in costs.

The sectoral specifics of digital transformation in FinTech, EdTech, and HealthTech are analyzed. In FinTech, digital technologies form the foundation of innovative financial products, ensuring transaction speed and security, risk prediction, and service personalization. In EdTech, emphasis is placed on adaptive educational platforms that employ AI algorithms to design individualized learning trajectories. In HealthTech,

the significance of telemedicine, electronic medical records, and AI-based diagnostic systems is highlighted, as they redefine approaches to the accessibility and quality of medical services.

Practical cases of Ukrainian companies Grammarly and Canva are analyzed, demonstrating the effectiveness of combining flexible methodologies (Agile, Scrum, Lean Startup, Kanban) with digital solutions.

A conceptual vision of digital leadership is formulated as a strategic framework combining technological literacy, emotional intelligence, adaptability, and systems thinking. The key competencies of a digital leader and their impact on organizational culture, teams, and innovation are identified. Particular attention is given to the interrelation between flexible management frameworks and digital tools, which enable rapid response to change, efficient scaling, and sustainable development of startups.

A structural model of digital transformation of management is proposed, encompassing technological, methodological, and leadership components. It is emphasized that successful startups are those capable of thinking systemically, acting adaptively, and integrating digital solutions at all levels of organizational activity.

Keywords: *startups, management, innovative technologies, artificial intelligence, digital transformation, digital leadership.*

Постановка проблеми. Стартапи відіграють ключову роль у розвитку цифрової економіки, виступаючи джерелом інновацій, технологічних проривів та нових управлінських моделей. Водночас вони функціонують у надзвичайно динамічному, нестабільному та конкурентному середовищі, що характеризується високою турбулентністю, швидкоплинністю змін і обмеженістю ресурсів. У таких умовах традиційні управлінські парадигми втрачають ефективність, а потреба в адаптивних, гнучких і технологічних підходах до управління стає критичною.

Незважаючи на активне поширення цифрових рішень, значна частина стартапів стикається з труднощами інтеграції інноваційних методологій, побудови ефективної організаційної структури та забезпечення стратегічної стійкості. Відсутність системного підходу до цифрової трансформації управління призводить до фрагментарності процесів, втрати гнучкості та недостатнього використання потенціалу штучного інтелекту, хмарних платформ і аналітики даних.

Особливої актуальності набуває концепція цифрового лідерства, яка передбачає переосмислення ролі керівника як архітектора змін, здатного формувати культуру інновацій, підтримувати автономію команди та забезпечувати стратегічну орієнтацію в умовах VUCA-середовища. У цьому контексті гнучкі методології управління (Agile, Scrum, Lean Startup, Kanban) виступають не лише інструментами проєктного менеджменту, а основою нової управлінської культури. Саме тому дослідження цифрової трансформації управління стартапами з акцентом на технологічні рішення, методологічні фреймворки та лідерські компетенції є надзвичайно актуальним і важливим як з наукової, так і з практичної точки зору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифрової трансформації управління стартапами активно досліджується як у вітчизняному, так і в міжнародному науковому просторі. Зокрема, у роботі Колодінської Я. [1] акцентовано на необхідності адаптації управлінських моделей до умов цифрової економіки, зокрема через впровадження гнучких методологій та цифрових інструментів. Авторка підкреслює важливість високої адаптивності стартапів у контексті глобалізації та технологічної турбулентності.

У дослідженні Здреника В., Грода А. та Очеретка Б. [2] розглянуто трансформацію бізнес-моделей під впливом цифрових технологій, а також зміну управлінських ролей і організаційної культури. Автори наголошують на переході від ієрархічних структур до гнучких мережевих форм управління, що відповідає викликам цифрової епохи.

Грінченко А.К. та Кочетова Т.І. [3] аналізують методології управління продуктом стартапу, зокрема Lean Startup, як інструмент ефективного запуску інноваційних рішень. У дослідженнях СНІ ІТ Academy [4] детально розглянуто принципи Agile, Scrum, Kanban і Lean як сучасні фреймворки, що забезпечують гнучкість, швидке реагування та орієнтацію на користувача.

Практичні кейси цифрової трансформації стартапів висвітлено у публікаціях, присвячених компанії Canva [5], де підкреслено роль Scrum-підходу та інтеграції штучного інтелекту в створення цінності для клієнта. Звіти McKinsey & Company [6] підтверджують, що цифрова інтеграція сприяє підвищенню продуктивності, масштабованості та клієнтської орієнтованості.

Фролова Л. та Бойко І. [7] досліджують трансформацію підприємництва в умовах цифрової економіки, акцентуючи на необхідності стратегічного мислення та технологічної грамотності. У

дослідженнях [8-9] окреслено національні тенденції цифровізації, зокрема в галузях FinTech, EdTech та HealthTech. У роботі Гурмана О. [16] розглянуто застосування лідерських стратегій у цифровому середовищі, що узгоджується з концепцією цифрового лідерства як архітектури змін.

Виходячи з аналізу, попередні дослідження охоплюють окремі аспекти цифрової трансформації (технологічні рішення, методології управління, кейси компаній), однак комплексне осмислення взаємозв'язку між цифровими інструментами, гнучкими фреймворками та лідерськими компетенціями в управлінні стартапами залишається недостатньо розробленим, що і визначає актуальність даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Управління стартапами в умовах цифрової трансформації набуває нових форм, що докорінно змінюють традиційні управлінські парадигми. Як зазначає Колодінська Я., у дослідженні сучасних підходів до управління ІТ-проектами, динаміка ринку, глобалізація та технологічні прориви вимагають від стартапів високої адаптивності, гнучкості та здатності до швидкого масштабування. Цифрові інструменти, зокрема штучний інтелект, дедалі активніше інтегруються в управлінські процеси, сприяючи автоматизації рутинних завдань, оптимізації ресурсів та підвищенню продуктивності команд [1].

У різних галузях стартап-екосистеми цифрова трансформація проявляється зрізною інтенсивністю, темпами та глибиною (рис. 1).

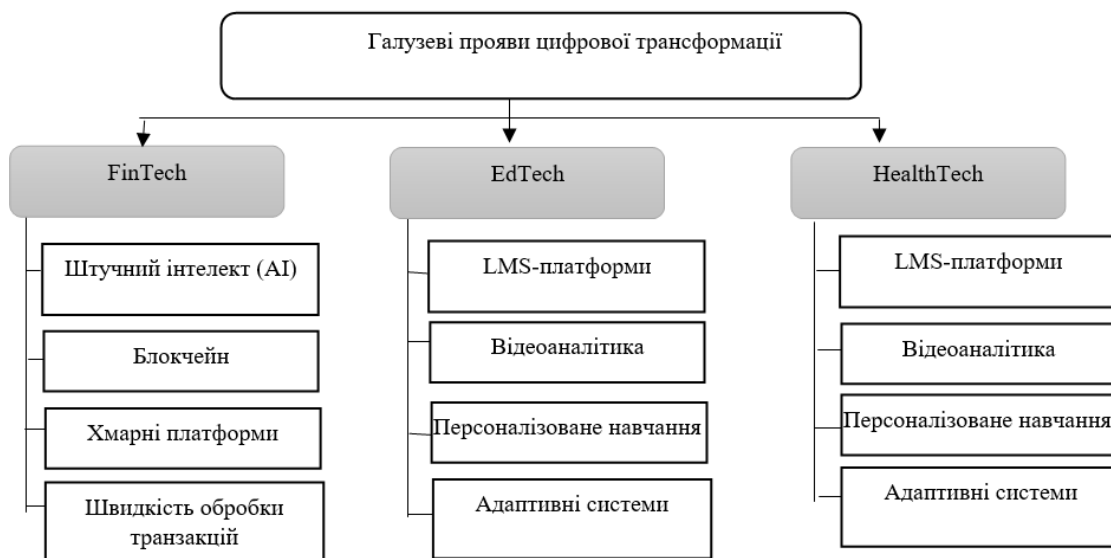

Рис. 1. Галузеві прояви цифрової трансформації
Джерело: сформовано авторами на основі [12, 13, 14]

Найвищу технологічну насиченість серед стартап-галузей демонструє сектор FinTech, у якому цифрові інструменти виступають не лише засобом підтримки бізнес-процесів, а й формують його функціональне ядро. Зокрема, штучний інтелект активно застосовується для виявлення шахрайських операцій, прогнозування фінансових ризиків та персоналізації послуг для клієнтів. Хмарні платформи забезпечують обробку транзакцій у режимі реального часу, тоді як технології блокчейн гарантують прозорість і захист даних. Таким чином, цифрова трансформація у сфері FinTech набуває характеру не альтернативи, а обов'язкової умови виживання та конкурентоспроможності, що підтверджується високим рівнем технологічної інтеграції у фінансові продукти українських ІТ-компаній [8].

Сектор EdTech демонструє активне впровадження адаптивних систем навчання, відеоаналітики та платформ управління навчанням (LMS), водночас стикаючись із проблемами цифрової доступності, особливо у регіональних умовах. Цифрові технології не замінюють традиційний освітній процес, а виступають засобом його розширення, забезпечуючи гнучке, персоналізоване та більш доступне навчання. Особливої значущості набуває інтеграція штучного інтелекту для формування індивідуальних траєкторій навчання та автоматизованого оцінювання знань. За даними Міністерства цифрової трансформації України, понад 60% населення пройшли базові курси цифрової грамотності, що створює сприятливі умови для розвитку інноваційних EdTech-рішень.

У сфері HealthTech цифрова трансформація відбувається повільніше, проте демонструє значний

потенціал. Телемедичні сервіси, електронні медичні картки та системи діагностики на основі штучного інтелекту поступово змінюють підходи до доступності та якості медичних послуг. Стартапи в цій галузі функціонують на перетині технологій і етики, де критичними є точність, безпека та конфіденційність даних пацієнтів. Хоча темпи впровадження цифрових рішень у HealthTech поступаються FinTech, цей сектор має потенціал стати найбільш трансформаційним у довгостроковій перспективі. Згідно з аналітичним оглядом NISS, цифрові інструменти вже активно застосовуються у сфері медичних закупівель, телекомунікаційній інфраструктурі та електронному документообігу в охороні здоров'я [8].

Згідно з дослідженням Здреника В., Грода А. та Очеретка Б. [2], цифрова трансформація не лише змінює бізнес-моделі, а й перебудовує організаційну культуру, управлінські ролі та способи взаємодії зі стейкхолдерами. У цьому контексті стартапи перестають бути лише експериментальними бізнесами, вони перетворюються на гнучкі, технологічно озброєні організації, які активно використовують інноваційні методології (Agile, Scrum, Lean) та цифрові рішення для досягнення стратегічних цілей. Яскравим прикладом такої трансформації є український стартап Grammarly, який демонструє, як цифрові інструменти можуть радикально змінити не лише продукт, а й управлінську модель (рис. 2).

Рис. 2. Цифрова еволюція стартапу Grammarly
Джерело: сформовано авторами на основі [15]

Заснована у 2009 році невелика команда, орієнтована на розробку онлайн-редактора англійської мови Grammarly, протягом десяти років перетворилася на глобального гравця з більш ніж 30 млн щоденних користувачів. Ключовим етапом трансформації компанії стало впровадження технологій штучного інтелекту та машинного навчання для аналізу тексту, стилістики, тону та контексту, що забезпечило перехід від традиційної ієрархічної структури до крос-функціональних команд, у яких управлінські рішення приймаються на основі даних, а не інтуїтивних припущень. Інтеграція аналітичних систем продуктивності, інструментів для асинхронної комунікації та гнучких підходів до планування дозволила забезпечити ефективну координацію та функціонування команд навіть у розподіленому форматі.

У 2024 році Grammarly отримала статус резидента правового режиму «Дія.City», що надало компанії доступ до спеціальних умов для розвитку ІТ-бізнесу в Україні. Це стратегічне рішення дозволило оптимізувати юридичну структуру компанії, залучити висококваліфіковані кадри та інтегруватися в національну екосистему цифрової трансформації. Отже, кейс Grammarly демонструє, що впровадження цифрових інструментів, від штучного інтелекту до хмарних платформ, здатне трансформувати управлінську логіку організації, роблячи її більш гнучкою, прозорою та масштабованою [8].

Сучасне управління стартапами дедалі більше ґрунтується на поєднанні гнучких управлінських підходів, технологічної інноваційності та переосмислення ролі людського капіталу, що й визначає нову управлінську реальність у цифрову епоху. У цьому контексті зростає значущість концепції цифрового лідерства (digital leadership), яка описує нову роль керівника не як контролера процесів, а як архітектора змін (рис. 3). Цифровий лідер формує культуру інновацій, підтримує автономію команди та забезпечує стратегічну орієнтацію в умовах VUCA-середовища (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity). Він поєднує технологічну грамотність із емоційним інтелектом, здатністю працювати з невизначеністю та вмінням трансформувати організаційну модель відповідно до цифрових викликів [10].

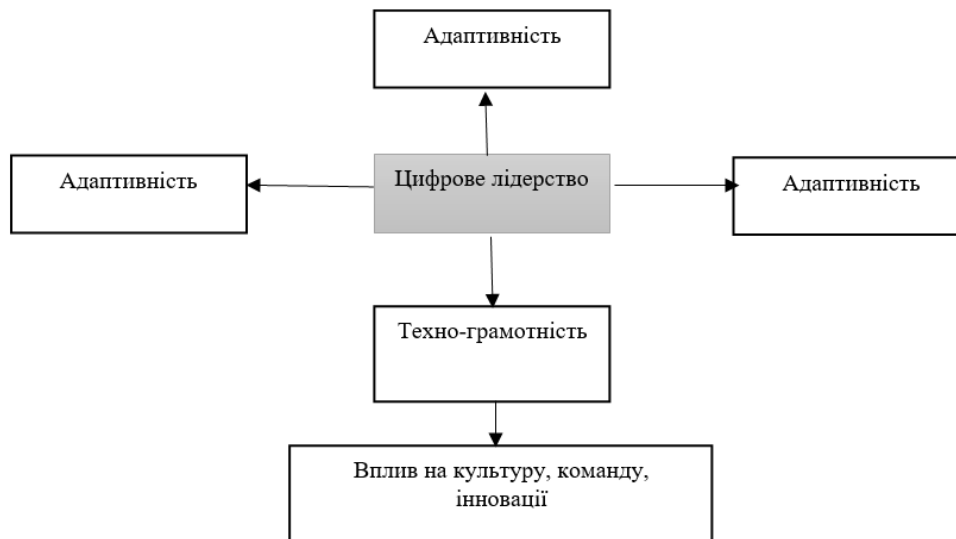

Рис. 3. Компетенції цифрового лідера та їхній організаційний вплив
Джерело: сформовано авторами на основі [1, 15]

Емпіричні дослідження підтверджують, що цифрове лідерство позитивно впливає на задоволеність працівників роботою, рівнем життя та сприйняттям безпеки. У цьому контексті цифрове лідерство виступає не лише як управлінська компетенція, а як стратегічна рамка, що визначає вибір інструментів, стилів роботи та організаційної культури. Одним із ключових механізмів реалізації цифрового лідерства є впровадження гнучких методологій управління таких як Agile, Scrum, Kanban та Lean Startup. Вони перестали бути тільки інструментами проектного менеджменту, у той час стали основою організаційної культури, що орієнтується на швидке реагування, постійне вдосконалення та глибоку взаємодію з користувачем. Як зазначає Колодінська Я., саме ці підходи забезпечують стартапам здатність ефективно функціонувати в умовах високої невизначеності, обмежених ресурсів та швидкоплинних ринкових змін [1].

Серед ключових переваг гнучких методологій варто виокремити можливість оперативного тестування гіпотез, зниження витрат завдяки створенню мінімально життєздатного продукту (MVP), а також гнучке реагування на зворотний зв'язок і зміну споживчих очікувань. Методологія Lean Startup, як зазначають Грінченко А. К. та Кочетова Т. І., є особливо ефективною на ранніх етапах запуску продукту, дозволяючи уникнути типових помилок і підвищити життєздатність проекту [3].

Гнучкі методології, інтегровані в цифрове середовище, створюють передумови для формування адаптивних управлінських систем, здатних до самонавчання, масштабування та стратегічного розвитку в умовах постійних змін. Як зазначено у дослідженні сучасних підходів до управління ІТ-проектами, саме поєднання гнучких фреймворків із цифровими інструментами дозволяє стартапам ефективно функціонувати в умовах глобалізації та технологічної турбулентності

Методологія Lean Startup, запропонована Еріком Рісом, акцентує увагу на розробці мінімально життєздатного продукту (MVP), ітеративному тестуванні гіпотез та швидкому реагуванні на зворотний зв'язок користувачів. Вона передбачає побудову бізнес-моделі на основі безперервного навчання, перевірки припущень та адаптації до реальних потреб ринку. Такий підхід дозволяє мінімізувати витрати на ранніх етапах запуску, уникати надмірного інвестування у неперевірені ідеї та підвищувати ймовірність успіху проекту в умовах високої невизначеності. Особливо актуальна Lean Startup для технологічних стартапів, де швидкість і гнучкість є критично важливими для конкурентоспроможності [4].

Scrum, як конкретна реалізація філософії Agile, детально описана Дж. Сазерлендом, передбачає чітку структуру командної роботи з поділом на спринти, щоденними стендапами, ретроспективами та безперервним удосконаленням процесів. Scrum сприяє підвищенню прозорості та відповідальності, а також забезпечує швидке досягнення результатів, що є надзвичайно важливим для стартапів у динамічному середовищі з високим рівнем невизначеності. Завдяки цьому підходу команди здатні швидко адаптуватися до змін, зменшувати ризики та забезпечувати стабільну доставку цінності кінцевому користувачу. Методологія широко застосовується в компаніях, що розробляють цифрові продукти, де критичною є оперативна реакція на фідбек та гнучке планування.

Kanban, розроблена Тайїті Оно в рамках виробничої системи Toyota та адаптована Девідом Дж. Андерсоном для IT-середовища, базується на візуалізації робочого процесу, обмеженні незавершених завдань та забезпеченні безперервного потоку виконання роботи. Kanban дозволяє стартапам ефективно розподіляти ресурси, уникати перевантаження команди та забезпечувати стабільність процесів. Основним інструментом є Kanban-дошка, що дає змогу команді бачити увесь процес, ідентифікувати вузькі місця та оперативно реагувати на зміни. Методологія виявляє високу ефективність у командах, що працюють у режимі постійного потоку завдань, без чітко визначених ітерацій, наприклад у службах підтримки або контент-менеджменті [7].

Усі ці методології об'єднує філософія Agile, сформульована у Manifesto for Agile Software Development, який містить чотири ключові цінності та дванадцять принципів гнучкої розробки. По-перше, Agile орієнтується на співпрацю, адаптивність, швидке реагування на зміни та створення цінності для кінцевого користувача. По-друге, замість суворого дотримання плану, Agile передбачає постійну комунікацію з клієнтом, гнучке планування та готовність до змін. По-третє, ця філософія стала основою управлінської культури сучасних стартапів, які прагнуть бути не просто гнучкими, а стратегічно стійкими в умовах цифрової економіки. По-четверте, Agile дозволяє створювати середовище, де інновації, швидкість і командна відповідальність є ключовими чинниками успіху.

Практичне втілення гнучких методологій у сучасному стартап-середовищі яскраво демонструє кейс компанії Canva, заснованої М. Перкінс. Від самого початку розвитку платформи команда Canva орієнтувалася на швидке оновлення функціоналу, активну взаємодію з користувачами та постійне вдосконалення продукту. Саме Scrum-підхід дозволив компанії ефективно структурувати робочі процеси, впровадити ітеративну модель розробки та забезпечити гнучке реагування на запити ринку. За словами Перкінс, ключовим фактором успіху стало поєднання простоти інтерфейсу з потужними інструментами, що зробили графічний дизайн доступним для мільйонів користувачів без спеціальної підготовки [5].

Крім ефективного використання Scrum, Canva також демонструє стратегічну інтеграцію штучного інтелекту, зокрема функції Magic Design, Magic Write та Magic Presentation, які автоматизують створення контенту, адаптують шаблони та покращують користувацький досвід. Це свідчить про глибоке розуміння цифрової трансформації як багатовимірного процесу, що охоплює не лише внутрішні операції, а й саму логіку створення цінності для клієнта [4]. Виходячи з наведеного, у таблиці 1 систематизовано інноваційних підходи управління стартапами.

Загалом, цифрова трансформація стартапів охоплює не лише технологічні аспекти, а й глибокі зміни в управлінських моделях. Як зазначають Здреник В., Грод А. та Очереток Б. [2], цифрові інструменти змінюють структуру організацій, ролі керівників та способи взаємодії зі стейкхолдерами. Стартапи дедалі частіше функціонують як адаптивні системи, здатні до самонавчання, швидкої реакції на зовнішні виклики та стратегічного розвитку в умовах високої турбулентності.

Звіти McKinsey & Company [6] підтверджують, що організації, які інтегрують цифрові рішення в управлінські процеси, демонструють вищу продуктивність, кращу клієнтську орієнтованість та здатність до масштабування без пропорційного збільшення витрат. У контексті стартапів це означає перехід від інтуїтивного управління до системного використання даних, алгоритмів та автоматизованих рішень, що формують нову управлінську реальність.

Таблиця 1

Систематизація інноваційних підходів щодо управління стартапами

Напрямок	Основні принципи	Цифрові інструменти	Переваги для стартапів
Lean Startup	Ітеративне тестування гіпотез, MVP, постійне навчання, адаптація до ринку	Платформи аналітики користувачів, A/B тестування, CRM-системи	Мінімізація витрат, швидка перевірка ідей, підвищення життєздатності продукту
Scrum	Спринти, щоденні стендапи, ретроспективи, безперервне вдосконалення	Інструменти управління проектами (Jira, Trello), комунікаційні платформи (Slack, MS Teams)	Прозорість, швидка адаптація до змін, стабільна доставка цінності користувачу
Kanban	Візуалізація процесів, обмеження незавершених завдань, безперервний потік роботи	Kanban-дошки (Trello, Jira), аналітика продуктивності	Ефективний розподіл ресурсів, уникнення перевантаження, стабільність виконання завдань
Цифрові технології	Автоматизація, обробка великих даних, штучний інтелект	AI, Big Data, хмарні платформи, аналітика продуктивності	Підвищення ефективності, прозорість управлінських рішень, масштабування без пропорційного росту витрат

Продовження таблиці 1

Цифрове лідерство	Системне мислення, емоційний інтелект, адаптивність	Інструменти моніторингу команд, платформи комунікації, AI-аналітика	Формування культури інновацій, підтримка автономії команди, стратегічна орієнтація
-------------------	---	---	--

Джерело: складено авторами за даними [4,5]

Управління стартапами в умовах цифрової трансформації дедалі більше орієнтується на системну інтеграцію технологій у всі рівні організаційної діяльності. Це вже не просто про автоматизацію окремих процесів, мова йде про глибоку перебудову управлінських функцій, ролей і стратегічних підходів. Цифрова трансформація змінює саму природу управління: від вертикальної ієрархії до горизонтальних мережових структур, від реактивного реагування до проактивного прогнозування, від інтуїтивного прийняття рішень до аналітично обґрунтованих стратегій, побудованих на даних.

У цьому контексті стартапи виступають не просто як бізнес-одиниці, а як лабораторії цифрових інновацій. Саме вони першими тестують нові управлінські моделі, експериментують із технологіями та створюють гнучкі організаційні форми, здатні адаптуватися до змін із надзвичайною швидкістю. Хмарні рішення, штучний інтелект, машинне навчання, аналітика великих даних, автоматизовані системи прийняття рішень – усе це вже не майбутнє, а щоденна реальність для технологічно орієнтованих стартапів. Згідно з аналітичними звітами McKinsey & Company, компанії, які системно інтегрують цифрові технології, демонструють на 20-30% вищу продуктивність, швидше адаптуються до змін ринку та мають вищий рівень залученості клієнтів [6].

Цифрова трансформація не обмежується впровадженням новітніх технологій, а охоплює глибинні зміни у підходах до управління людським капіталом. Традиційні методи рекрутингу поступово замінюються алгоритмічним відбором персоналу на основі поведінкових моделей, що забезпечує більш високу точність прогнозування відповідності кандидата корпоративним цінностям та завданням організації. Жорсткі ієрархічні структури втрачають актуальність, поступаючись місцем гнучким крос-функціональним командам, орієнтованим на швидку адаптацію та інновації. Замість моделі управління, що ґрунтується на контролі, поширюється практика автономії, довіри та розподіленої відповідальності.

У таких умовах трансформується й роль лідера: від директивного керівника до фасилітатора, який забезпечує сприятливе середовище для розвитку компетенцій, креативності та самореалізації працівників. Технології, зокрема штучний інтелект та аналітика великих даних, не витісняють людський фактор, а розширюють його можливості, дозволяючи діяти з більшою точністю, швидкістю й стратегічною глибиною. Це визначає нову парадигму взаємодії людини й технологій у процесі цифрової трансформації, яка стає фундаментом стійкості та конкурентоспроможності організацій у сучасних умовах.

Цифрова трансформація постає не лише як сучасний тренд, а як фундаментальний чинник еволюції управління стартапами. Вона формує нову управлінську парадигму, у якій технології, організаційна гнучкість і стратегічне мислення взаємодіють як інтегрована система, здатна забезпечити стійкий розвиток у динамічному глобальному середовищі. Успішність стартапів у сучасних умовах визначається не швидкістю реагування на зміни, а здатністю мислити системно, адаптуватися до ринкових викликів і здійснювати масштабування на основі раціональних управлінських рішень. Саме цифрова трансформація виконує роль каталізатора, що забезпечує перехід від ідей до стратегій, а від стратегій до стійких бізнес-моделей.

Висновки. Цифрова трансформація управління стартапами є ключовим чинником їхньої здатності до адаптації, інноваційного розвитку та стратегічної стійкості в умовах глобальної технологічної турбулентності. Інтеграція цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту, хмарних сервісів та аналітики даних, сприяє автоматизації бізнес-процесів, підвищенню продуктивності команд, прозорості управлінських рішень і забезпечує ефективне масштабування бізнесу. Застосування гнучких методологій управління (Agile, Scrum, Lean Startup, Kanban) у поєднанні з цифровими технологіями формує нову управлінську культуру, орієнтовану на швидке реагування, безперервне вдосконалення та поглиблену взаємодію з користувачами. Це створює умови для ефективного тестування гіпотез, адаптації до змін ринку та розробки продуктів із високим потенціалом успіху.

Концепція цифрового лідерства окреслює нову роль керівника стартапу як архітектора організаційних змін, що поєднує технологічну компетентність, емоційний інтелект, стратегічне бачення та адаптивність. Такі лідери формують культуру інновацій, підтримують автономію команд та забезпечують стратегічну орієнтацію організації в умовах VUCA-середовища.

Практичні приклади компаній Grammarly та Canva підтверджують ефективність синергії гнучких фреймворків, цифрових рішень і лідерських стратегій. Їхній досвід демонструє, що поєднання технологічних і управлінських інновацій дозволяє не лише утримувати конкурентні позиції, а й задавати динаміку розвитку у цифровій економіці. Отже, цифрова трансформація управління стартапами виступає як нова управлінська парадигма, що інтегрує технології, методології та лідерство в єдину систему. Її впровадження забезпечує стійкий розвиток, стратегічну гнучкість та конкурентоспроможність у складному глобальному середовищі.

Подальші наукові дослідження будуть спрямовані на розробку моделей інтеграції цифрових інструментів у всі рівні управлінської діяльності стартапів із урахуванням галузевої специфіки та особливостей розвитку лідерських компетенцій.

Література

1. Колодінська Я. Сучасні підходи до управління IT-проектами та стартапами в умовах цифрової економіки. *Scientific journal «MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS»*. 2025. №1. С. 332-331. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-15-42> (дата звернення: 10.09.2025).
2. Здреник Я., Грод А., Очеретко Б., Бохонський В. Вплив цифрових технологій на розвиток бізнесу: трансформація бізнес-моделей та управління інноваційними проектами. *Економічний аналіз*. 2024. Т. 34. №2. С. 453-464. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.453> (дата звернення: 10.09.2025).
3. Грінченко А.К., Кочетова Т.І. Методології управління та розвитку продукту стартапу. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2017. № 54 (1257). С. 41-46.
4. Agile, Scrum: детально про гнучкі методики розробки. CHI IT Academy. URL: <https://chiacademy.software/blog/non-technical-it/agile-scrum-detavno-pro-gnuchki-metodiki-rozrobki> (дата звернення: 10.09.2025)
5. Як Canva увірвалася в перегони ШІ-інструментів та планує захопити світ. URL: <https://forbes.ua/innovations/magiya-canva-shche-odna-dizaynerska-kompaniya-dodae-shi-do-svoikh-produktiv-23032023-12591> (дата звернення: 10.09.2025)
6. McKinsey & Company – The State of Organizations 2023. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/the-state-of-organizations-2023> (дата звернення: 10.09.2025)
7. Фролова Л., Бойко І. Трансформація підприємництва в умовах цифрової економіки. *ECONOMICS: time realities*. 2021. №2(54). С. 47-46. DOI: 10.15276/ETR.02.2021.6. (дата звернення: 10.09.2025)
8. Digital Tiger 2024: українське IT виходить на глобальну арену. Digital State Ua. URL: <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/it-outsourcing/ukraines-it-powerhouse-2024-from-resilience-to-global-reach> (дата звернення: 10.09.2025)
9. Національний інститут стратегічних досліджень. Цифрова трансформація економіки України. Лютий 2025 р. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-lyutyu-2025-roku> (дата звернення: 10.09.2025)
10. Гурман О. Застосування лідерських стратегій у цифровому середовищі. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №2(90). С. 123-132. <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.123> (дата звернення: 10.09.2025).

References

1. Kolodinska Y. (2025) Suchasni pidkhody do upravlinnia IT-proiektamy ta startupamy v umovakh tsyfrovoyi ekonomiky [Modern approaches to IT project and startup management in the digital economy]. *Scientific journal «MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS»*, No 1, pp. 332-331. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-15-42> (accessed September 10, 2025).
2. Zdrenyk Y., Hrod A., Ocheretko B., Bokhonsky V. (2024) Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohiy na rozvytok biznesu: transformatsiia biznes-modeli ta upravlinnia innovatsiynymy proiektamy [Impact of digital technologies on business development: transformation of business models and innovation project management]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 34 No 2, pp. 453-464. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.453> (accessed September 10, 2025).
3. Hrinchenko A. K., Kochetova T. I. (2017) Metodolohii upravlinnia ta rozvytku produktu startupu [Methodologies of startup product management and development]. *Visnyk NTU «KhPI»*, No 54 (1257), pp. 41-46.

4. Agile, Scrum: detalno pro hnuchki metodyky rozrobky [Agile, Scrum: detailed overview of flexible development methodologies]. CHI IT Academy. Available at: <https://chiacademy.software/blog/non-technical-it/agile-scrum-detalno-pro-gnuchki-metodiki-rozrobki> (accessed September 10, 2025).
5. Yak Canva uvirvalasya v perehony ShI-instrumentiv ta planuie zakhopyty svit [How Canva entered the AI-tools race and plans to conquer the world]. Forbes.ua. Available at: <https://forbes.ua/innovations/magiya-canva-shche-odna-dizaynerska-kompaniya-dodae-shi-do-svoikh-produktiv-23032023-12591> (accessed September 10, 2025).
6. McKinsey & Company (2023) The State of Organizations 2023. Available at: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/the-state-of-organizations-2023> (accessed September 10, 2025).
7. Frolova L., Boiko I. (2021) Transformatsiia pidpriemnytstva v umovakh tsyfrovoyi ekonomiky [Transformation of entrepreneurship in the digital economy]. *ECONOMICS: time realities*, No 2(54), pp. 47-46. DOI: 10.15276/ETR.02.2021.6 (accessed September 10, 2025).
8. Digital Tiger 2024: ukrainske IT vykhodyt na globalnu arenu [Digital Tiger 2024: Ukrainian IT reaches the global arena]. Digital State Ua. Available at: <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/it-outsourcing/ukraines-it-powerhouse-2024-from-resilience-to-global-reach> (accessed September 10, 2025).
9. National Institute for Strategic Studies (2025) Tsyfrova transformatsiia ekonomiky Ukrainy [Digital transformation of Ukraine's economy]. February 2025. Available at: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-lyuty-2025-roku> (accessed September 10, 2025).
10. Gurman O. (2025) Zastosuvannia liderskykh stratehii u tsyfrovomu seredovyshchi [Application of leadership strategies in the digital environment]. *Ekonomichnyi visnyk Dniprovs'koi politekhniki*, No 2(90), pp. 123-132. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.123> (accessed September 10, 2025).